REPUBLIKA E SHQIPËRISË
REPUBLIC OF ALBANIA

MINISTRIA E TURIZMIT, KULTURËS DHE SPORTIT
MINISTRY OF TOURISM, CULTURE AND SPORT

INSTITUTI KOMBËTAR I REGJISTRIMIT TË TRASHËGIMISË KULTURORE
NATIONAL INSTITUTE OF CULTURAL HERITAGE REGISTRATION

Pronari *(Owner)* IF.K.ORTODOKSE *ID:* 0003
Poseduesi*(Possessor)* DRKK GJIROKASTËR *ID:* 101

Drejtori i IKRTK*(Director of NICHR)*
Tel: +355(4) 22 269 03
Web: www.ikrtk.gov.al

Vula (Seal)

CERTIFIKATË OBJEKTI

NUMËR *(NUMBER)*: 36990

VENDNDODHJA *(LOCATION)*:

Shteti *(State)*: Shqipëri **Qarku** *(Region)*: Qark **Rrethi** *(District)*: Qytet

Qytet/Fshat*(City/Country)*: Gjirokaster **Rruga** *(Street)*: -

FUSHA *(DOMAIN)*: ARKITEKTURE

KATEGORIA *(CATEGORY)*: Objekte Kulti

TIPI *(TYPE)*: Manastir

TITULLI *(TITLE)*: Manastiri i Kryeëngjëjve, Derviçan

MATERIALI *(MATERIAL)*: Gur

FOTOGRAFIA E OBJEKTIT 6 me 9 (cm)
(PHOTOGRAPHY OF OBJECT 6 by 9 cm)

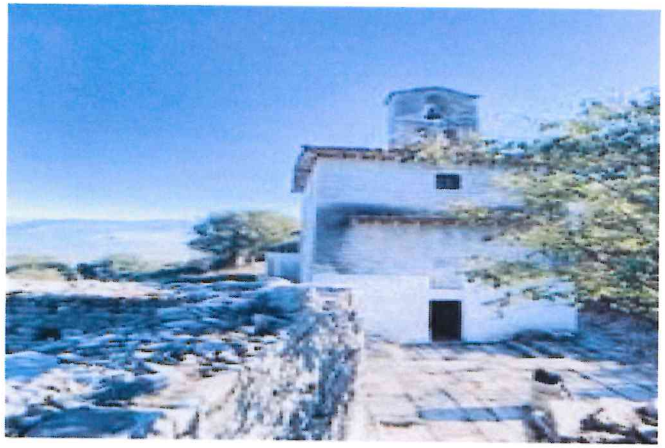

Nr. i Regjistrit ***(No. of Register)***:

Nr. i Inventarit ***(No. of Inventory)***:

KATALOGU (CATALOGUE)

""

SHITBLERJET*(SALES AND BUYES)*:

ADRESA E PRONARIT DHE FIRMA
(ADDRESS OF OWENER AND SIGNATURE):

ADRESA E POSEDUESIT DHE FIRMA
(ADDRESS OF POSSESSOR AND SIGNATURE):

PRONARI I RI *(NEW OWNER)*:

SKEDUESI *(COMPILER)*: MELIHA RAMALIU

DATA *(DATE)*: 19/09/2006

KOMISIONI I VLERËSIMIT *(COMMISSION OF ASSESSMENT)*:

1.
2.
3.

DREJTOR
(IDIRECTOR)

Në bazë të Ligjit 27/2018 "Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë", objekti klasifikohet pasuri kulturore..
(According to Law 27/2018 "On Cultural Heritage and Museums", the object is cultural property.)

Lëvizja e objektit shoqërohet vetëm me lejen e Ministrisë së Turizmit, Kulturës dhe Sportit. ***(The movement of the object should be executed only upon the permission of the Ministry of Tourism, Culture and Sport)***

REPUBL... KOMBËTAR ... SEKRETARIA

TË DHËNAT KRYESORE TË OBJEKTIT
MAJOR DATA OF THE OBJECT.

TEKNIKA *(TECHNIQUE)*:E perzier

KULTURA *(CULTURE)*:Shqiptare

PERIUDHA *(PERIOD)*: E Panjohur (-)

AUTORI *(AUTHOR)*: ANONIM ANONIM

PËRMASAT*(DIMENSIONS)*:

Gjatësia *(Length)*: - **Gjërësia** *(Width)*: - **Lartësia** *(Height)*: -
Njësia *(Unit)*:

PESHA *(WEIGHT)*:

VLERA *(VALUE)*: 0 Lek

DORËZUESI *(DELIVERER)*:

TË DHËNA TË TJERA *(OTHER DATA)*:

SHKALLA E DËMTIMIT *(SCALE OF DAMAGE)*: 2

1. Shumë Mirë; ... 10. Shumë Keq *(1. Very Good;.... 10. Very Bad)*

ORIGJINALE/KOPJE *(ORIGINAL/COPY)*: Origjinal

VEND ORIGJINA *(ORIGIN PLACE)*:

VENDI I RUAJTJES *(STORAGE LOCATION)*:

TRASHËGIMI *(HERITAGE)*: **Po**

HISTORIKU: Ku dhe kur është zbuluar; kur ka marrë statusin e trashëgimisë kulturore.

(*HISTORIC INFORMATION*)**:** *Place and date of discovery, date of gaining the status of cultural heritage.*

PËRSHKRIMI *(DESCRIPTION)*:

I gjithë volumi arkitektonik është realizuar me muraturë guri të latuar, të përpunuar me kujdes dhe të lidhur me llaç gëlqereje, ndërsa çatia mbulohet me rrasa guri, sipas traditës ndërtimore karakteristike të jugut të Shqipërisë. Në fasadën perëndimore, muratura kulmon me një kambanore dyshe, e cila përbën elementin dominues vertikal të ndërtesës dhe një shtesë karakteristike e fazave të vona ndërtimore të kishave monastike të kësaj periudhe.
Dekori arkitektonik është i përmbajtur, me përdorim të kufizuar të elementëve zbukuruese, të përqendruara kryesisht në pjesët më të shenjta, si për shembull në dritaret e absidave, të cilat janë trajtuar me nike të verbëra, dhe dekori i dhëmbëzuar ose dentikula ku mbështetet streha e hyrjes perëndimore të narteksit. Kjo qasje është në përputhje me kanonet ndërtimore të traditës ortodokse të shek. XVIII, ku theksi vihej në harmoninë dhe funksionalitetin e hapësirës, i kushtëzuar dhe nga burimet e kufizuara ekonomike.
Si rrjedhojë, Manastiri i Kryeengjëjve (Taksiarkëve) në Derviçan, përfaqëson një shembull tipologjik me vlera të shumëfishta, si në aspektin historik dhe në atë kulturor, shpirtëror dhe artistik, duke vijimësinë e traditës ndërtimore ortodokse në trevat jugore të Shqipërisë, gjatë një periudhe të rëndësishme tranzicioni.

Muret e kishës janë të ndërtuara me gurë shtresorë me formë të rregullt të lidhura me llac gëlqereje. Çatia dyujëshe është e mbuluar me rasa guri. Apsidat me nike të mbuluara me harqe të shkallëzuara, si dhe me korniza në formë dhëmbësh të shkallëzuara, element dekorativ për të thyer rrafshësinë e muraturës.

RESTAURIMI: Çdo lloj ndërhyrje; kush e ka bërë, si dhe rilevimi topologjik i objekteve të paluajtshme.

(*RESTORATION*)**:** *Any kind of restoration work; the person(s) that have carried it out, as well as the topographic survey of immovable objects.*

LËVIZJET E OBJEKTIT *(MOVEMENTS OF OBJECT)*:

BIBLIOGRAFIA *(BIBLIOGRAPHY)*:

Shpallur Monument Kulture Kategoria I me Urdhër Ministri nr.392, datë 07.05.2026 "Për deklarimin e interesit kulturor të objektit "Kisha e Manastirit të Kryeëngjëjve, fshati Dervican, Bashkia Dropull"

Nga pikëpamja arkitektonike, katholikoni i Manastirit të Kryeengjëjve (Taksiarkëve) përfaqëson një trikonkë të tipit athonit, me planimetri tip kryq i brendashkruar me kupolë qendrore. Ky tip përbën një variant të përhapur në arkitekturën manastirore pasbizantine të shekujve XVII–XVIII, veçanërisht në zonat e ndikimit të traditës athonite, dhe dëshmon për nivelin e lartë të përvetësimit të modeleve arkitektonike kishtare lindore në kontekstin lokal të Dropullit.

Brendësia e kishës përbëhet nga ambienti i altarit (bema), naosi dhe një prostoon ose narteks dykatësh. Ndriçimi natyror sigurohet nëpërmjet dritareve dhe frëngjive të hapura në periudha të ndryshme ndërtimore, duke reflektuar ndërhyrje të njëpasnjëshme që lidhen me zhvillimin historik të monumentit. Naosi dhe hijerorja ndahen me një ikonostas druri të gdhendur cekët me motive floreale. Mënyra e punimit të tij na bën të mendojmë se ai duhet të jetë realizuar në mesin e shek. XIX.

1. G. Giakoumis, Monuments of Orthodoxy in Albania, Athens, 1994.
2. K. Giakoumis, The monasteries of Jorgucat and Vanishte in Dropull and of Spelaio in Lunxheri as monuments and institutions during the otoman period in Albania (16th – 19th centuries), A thesis submitted toThe University of Birmingham for the degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY, Centre for Byzantine,Ottoman And Modern GreekStudies School of Antiquities, The University of Birmingham, February 2002.
3. P. Thomo, Kishat pasbizantine në Shqipëri, Tiranë, 2023.
4. K. Giakoumis, Monastic Financial Management in the Provinces of the Patriarchate of Constantinople (1867-1873) - Monastic Economy Across Time, Chapter 7, pp. 134.